

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **M. O.**, zastoupen JUDr. Jiřím Olivou, advokátem se sídlem Jakubská 121/1, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 5. 2016, č. j. MPSV-2016/87016-921, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 8. 2018, č. j. 22 A 55/2016 – 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému advokátovi žalobce JUDr. Jiřímu Olivovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **1.300 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Brně rozhodnutím ze dne 10. 2. 2016 přiznal žalobci dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje ve výši 5.140 Kč.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím k žalobcovu odvolání zrušil rozhodnutí úřadu práce a vrátil mu věc k novému projednání. Úřad práce pochybil tím, že žalobce nevyzval k upřesnění žádosti tak, aby nebyly pochybnosti, o jaký typ mimořádné pomoci se jedná, a dále tím, že nedal žalobci možnost seznámit se s podklady rozhodnutí.

II. Řízení před krajským soudem

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji shora uvedeným usnesením odmítl pro nepřípustnost, neboť byla podána proti úkonu, který není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

[4] Žaloba směřovala proti rozhodnutí, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí prvního stupně a věc vrátil k dalšímu řízení podle § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 14. 5. 2008, č. j. 2 As 37/2007 - 111) se rozhodnutím správního orgánu podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu věc pouze vrací do stádia řízení u správního orgánu prvního stupně a nezakládají se jím, nemění, neruší ani závazně neurčují práva nebo povinnosti žalobce ani jiných osob. Ochrany subjektivních veřejných práv, která by byla podle žalobce postupem žalovaného dotčena, se lze před správními soudy domáhat až v řízení o žalobě směřující proti pravomocnému konečnému správnímu rozhodnutí, které bude vydáno v předmětné věci. Žalobou napadené rozhodnutí je proto ze soudního přezkumu vyloučeno.

III. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností.

[6] Podle stěžovatele představuje rozhodnutí krajského soudu projev nepřípustného přepjatého formalismu. Krajský soud rozhodl sice podle právního předpisu, nezohlednil však základní zásady správního soudnictví, které jsou založeny na principu právního státu založeného na úctě k právům občanů. V této souvislosti stěžovatel odkázal na judikaturu Ústavního soudu, podle níž je správní orgán povinen chránit práva a zájmy občanů a musí jim poskytnout poučení, pokud jejich právní úkony obsahují zjevnou nesprávnost. Pokud správní orgány a soudy ochrany práv nedbají, jedná se o přepjatý formalismus.

[7] Stěžovatel byl přesvědčen, že krajský soud porušil jeho právo na veřejné projednání věci, což představuje odepření spravedlnosti. Stěžovatelova věc představuje otázku zásadního právního významu, neboť rozhodnutím správních orgánů došlo k tomu, že byl stěžovatel „*totálně sociálně vyloučen*“. V další části kasační stížnosti stěžovatel pokračoval v popisu okolností své hmotné nouze. S ohledem na obsah přezkoumávaného usnesení o odmítnutí žaloby však Nejvyšší správní soud nepovažuje za účelné tyto námitky rekapitulovat.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem o nepřípustnosti žaloby vyjádřeným krajským soudem v napadeném usnesení.

[12] Soudní ochrana v rámci správního soudnictví je poskytována až poté, kdy jsou v rámci správního řízení vyčerpány řádné opravné prostředky, připouští-li je zvláštní zákon (§ 5 s. ř. s.). Rozhodnutím napadeným žalobou žalovaný zrušil rozhodnutí vydané v prvním stupni a vrátil věc úřadu práce k dalšímu řízení. Napadené rozhodnutí tedy nebylo rozhodnutím konečným, byť je rozhodnutím pravomocným. Poskytnutí soudní ochrany v dané fázi řízení by bylo předčasné, neboť věc sama nebyla napadeným rozhodnutím skončena. Jak správně poukázal krajský soud, teprve konečné rozhodnutí ve věci bude rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., které stěžovatel může napadnout žalobou. Stěžovateli tak nebyla usnesením krajského soudu upřena možnost soudní ochrany (srov. např. rozsudek ze dne 25. 10. 2018, č. j. 1 As 319/2018 – 48).

[13] Z předloženého správního spisu vyplývá, že po zrušení původního rozhodnutí prvního stupně se úřad práce věcí samou znovu zabýval a o dávce mimořádné okamžité pomoci rozhodl znova rozhodnutím ze dne 11. 7. 2016, které bylo stěžovateli doručeno dne 25. 7. 2016. Proti tomuto rozhodnutí mohl stěžovatel brojit odvoláním a v případě jeho zamítnutí, následně žalobou. Zda tak stěžovatel učinil, není ze spisu patrno. Otázka případného využití opravných prostředků proti rozhodnutí ze dne 11. 7. 2016 však nemůže nic změnit na nepřípustnosti nyní posuzované žaloby ze dne 4. 7. 2016.

[14] Pro úplnost soud podotýká, že na posuzovanou věc nedopadá rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 7 As 192/2017 - 35, podle kterého žadatel o informace může za určitých okolností ve věcech svobodného přístupu k informacím podat žalobu přímo proti rozhodnutí povinného subjektu. Citovaný rozsudek se vztahuje pouze na řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a s ohledem na procesní zvláštnosti daného řízení jej nelze zobecňovat a přenášet do dalších oblastí správního řízení.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[17] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 28. 11. 2016, č. j. 22 A 55/2016 - 29, ustanoven zástupcem advokát JUDr. Jiří Oliva. Podle § 35 odst. 9 poslední věty s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou za 1 úkon právní služby (podání kasační stížnosti) ve výši 1.000 Kč a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Zástupce není plátcem DPH. Celková částka ve výši 1.300 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu